

Wychodzi w **Sobotę**, w objętości najmniej arkusza, przez czas pory kąpielowej od dnia 1 Czerwca do 30 Września.

Biuro Administracji
w Krakowie Mały Rynek nr. 431.
Listy, rękopisma i przesyłki pod adresem **Administracji** lub też jednego ze współredaktorów.

Pieniądze na przedpłatę i ogłoszenia przesyłane być winny do **Administracji franco**, najlepiej za przekazem pocztowym.

Przedpłata
na pismo „Zdrowojiska” (18 numerów) wynosi:
w Krakowie . . . Złr. **1** ct. **50**
z przesyłką pocztową „**1**” **75**
za granicą . . . tal. **1** sgr. **10**
Numer pojedynczy kosztuje ct. **12**

ZDROJOWISKA

TYGODNIK KĄPIELOWY

WYDAWANY ZE WSPÓŁUDZIAŁEM LEKARZY ZDROJOWYCH

Drów: Blatteisa w Krynicy, Bośniackiego w Iwoniczu, Horodyńskiego w Karolowych-Warach, Ściborowskiego i Trembeckiego w Szczawnicy.

PRZEZ

Dra BOLESŁAWA LUTOSTANSKIEGO.

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmują w Krakowie: **Administracje „Zdrowojiska”, „Przeglądu Lekarskiego”, M. Dworski** w Ryńku głównym, tudzież wszystkie **Zarządy zdrojowisk krajowych.**

W **Wiedniu** Haasenstein & Vogler Wallfischgasse, Oppelik, Wollzeile Nr. 22. **Rudolf Mosse** Seilerstätte 2. W **Berlinie**, **Monachium**, **Zürichu** i **St. Gallen** R. Mosse, **München** Windermachergasse 3. W **Hamburgu**, **Frankfurcie nad Menem**, **Berlinie** i **Lipsku**, **Bazylei** **Zürichu**, **St. Gallen**, **Genewie** i **Stuttgartu** Haasenstein & Vogler.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą za miejsce wiersza drobnego (petit) po 6 cent. oprócz 30 cent. opłaty stęplowej.

WODY LEKARSKIE KOZIŃSKIE.

Podajemy następującą wiadomość z Gaz. Warszawskiej, o wodach mineralnych Koziańskich sądząc, że czynimy wielu lekarzom Galicji wschodniej przysługę, dając choć krótką wiadomość o urządzeniu tego mało u nas znanego zdrojowiska, a blisko granicy galicyjskiej położonego.

Powiat Dubieński może się poszczycić wodami mineralnymi bardzo pożytecznymi na choroby nerwowe, ogólne osłabienie ciała, cierpienia oczne i choroby niewieście. Są to wody mineralne Koziańskie, żelazisto-iodowe. Kozin niewielkie miaśeczko, ale porządnie zbudowane i zamożne położone jest w odległości 30 wiorst od Dubna, a 25 wiorst od m. Radziwiłłowa i granicy galicyjskiej. Pod miastem znajduje się wielki staw, na środku którego widzimy zieloną wysepkę, ozdobioną starodawnymi wałami i ruinami zamku, niegdyś siedziby Firlejów, a potem Tarnowskich. Za stawem spotykamy źródło wody mineralnej, ocembrowane ciosowymi kamiennymi płytami.

W drugiej połowie XVIII wieku mieszkał na zamku Koziańskim i prowadził okazałe życie Jan hr. Tarnowski, kasztelan Konarsko-Łęczycki, generał-major wojsk polskich. Kasztelan przyjmował na zamku Koziańskim króla Stanisława Augusta jadącego do Kaniowa na spotkanie cesarzowej Katarzyny II jak o tem pi-

sze Naruszewicz w *Dzienniku podróży królewskiej*. Za czasów pana kasztelana Łęczyckiego były łaźienki przy źródle mineralnym i wiele osób przyjeżdżało się leczyć jak o tem pozostała dotąd miejscowa tradycja twierdzi. Dr Chiwnes wydał w Lwowie r. 1778 dziełko *)

*) *Dr. Gąsiorowski* w swoim dziele: *Zbiór wiadomości do hist. sztuki lekarskiej w Polsce* nie przytacza tego dzieła Dra Chiwnes natomiast podaje tytuły dwóch dzieł odnoszących się do zdrojów w mowie będących. W tomie II str. 411 tak pisze: W bibliotece hr. Działyńskiego w Kurniku znajduje się następująca książka: *Woda mineralna Koziańska (około r. 1760) in 8 minor* bez roku i miejsca.

Na karcie tytułowej jest odrysowany anioł trzymający w prawej ręce trąbkę, u której tytuł powyższy zawieszony, a w lewej wieniec; u spodu zaś anioła jest widok, Kozienice przedstawiający. Na pierwszej stronie czytano: „*Analysis czyli opisanie wód mineralnych w szczególności zaś Koziańskich w Królestwie Polskim, i to w powiecie Krzemienieckim województwa Wołyńskiego znajdujących się*”. Cała książka jest po łacinie i po polsku napisana zawiera w ogóle 40 str.

W tomie III na str. 175 pisze tak:

Niewiadomy autor ogłosił drukiem: *Opisanie wód mineralnych, a w szczególności zaś Koziańskie w Kr. Pol., a to w powiecie krzemienieckim województwa wołyńskiego*, (Ge-

dość obszerne o wodach mineralnych Koziańskich, w którym wylicza dobre skutki lecznicze tychże wód, cytując liczne wyzdrowienia i twierdzi, że za jego czasów wody Koziańskie licznie odwiedzane były. Po śmierci kasztelana Łęczyckiego zaszłej r. 1801 i różnych przemianach krajowych, łaźienki upadły i nawet śladu nie mogłem odszukać. Syn i successor kasztelana Marcin hr. Tarnowski umarł w roku 1862 w Krakowie, a dobra Koziańskie przeszły na własność Kazimierza hr. Tarnowskiego synowca zmarłego pułkownika. Mówiono, że nowy dziedzic zamierza wybudować łaźienki przy źródle mineralnym z bezpłatnym wejściem dla ubogich chorych. Kozin odległy jest tylko pięć wiorst od stacji kolei żelaznej Rudnie.

SZCZAWNICA W GALICJI.

napisał

Dr. Bolesław Lutostański.

(Ciąg dalszy).

W wielu razach takie zastąpienie wód zagranicznych wodami krajowymi może mieć swoje dobre strony.

neralie de aquis Antoniana, Carlsbadensi, Egrem, Pyrmontana, Roiterspensi, Salterana, Schwalbacensi, Selitensi, Spadana et in specie de aquis Kozinensibus acidulo matialibus in 8 1773.

POLOWANIE NA ŻONĘ.

(Szkic do komedii przez Niemichała Niebałuckiego).

III.

W jaki sposób pan baron z miłości stał się najprzód ultramontanem a potem ateuszem.

(Ciąg dalszy).

Krynica, jak wiadomo oprócz kwasu węglowego i wiele innych kwasów nieodłącznych od naszych krajowych kąpiel, zawiera znaczną ilość żelaza, którem przeważnie restaurują się nadwątłone budynki niewieście. Co się tyczy złota i innych szlachetnych minerałów jako to srebra, listów zastawnych, akcyj kolejowych — te znajdują się tutaj w małej stosunkowo ilości i trudność poszukiwania ich jest niestychaną. Najbieglejszych minierów oszukać mogą ludzkie pozory. Zdarzało się bowiem nie jednemu z tych panów, że opierając się na znanym socyalno-geologicznym pewniku, że tam gdzie pojawia się najwięcej brylantów, jedwabów, aksamitów, i złota najwięcej być musi — począł z odwagą kopać a dokopawszy się z trudem do serca i ręki znalazł zamiast miny złotej, brodatego izraelitę z wekslem, który za koronki i aksamity i fałszywe brylanty płacić mu kazał.

Doświadczeniśi znają się już na tem i najczęściej szukają pokładów szlachetnego metalu w niepokazanych miejscowościach pod skromnym perkalikiem i ciemną wełnianą sukienką, na odległych spacerach, koło figury Matki bo-

skiej, na Słotwinie etc. Lubo i tu nie można mieć pewności zupełnej i tu często rutyna trafi na rutynę, jeden z najbieglejszych mineralogów kąpielowych złapał się w ten sposób okropnie, bo dobierając się trzy lata do skarbu znalazł po ślubie w wertheimowskiej kasie rachunki pana Seiferta, Schwarza etc. i kilka akcyj kolei czerniowieckiej; czem oburzony seperował się i dziś odwiedzając Krynice w charakterze nieszczęśliwego wdowca zawiązał skandaliczne romanse z kilkoma powszechnie znanymi damami a mianowicie damą pikową, treflową, karową i kierową.

Wypadek ten zrobił innych nadzwyczaj ostrożnymi i dziś tylko w ostateczności tak np. jak nieprzymierzając pan baron Rumpelt, udaje się plec męska po złoto do Krynicy. Więcej ich jedzie dla zabawy — a ten rodzaj rekrutuje się przeważnie ze skończonych gimnazjalistów, którzy tu w braku lepszych okazów płci żeńskiej, uważani być muszą przez damy za mężczyzn a nawet za złotą młodzież i dorabiają się wąsów i znaczenia w świecie. Tu odbywają oni pierwsze praktyczne ćwiczenia w konwersacji francuskiej i polskiej, w figurach mazurkowych i w robieniu długów. Oprócz tego narybku męskiego zapełniającego w każdej porze deptaki krynickie, a który jeden z miejscowych bankierów nazwał: „Jugend aus Talmigold”. Pojawiają się jeszcze w Krynicy kuzynkowie, brani często zamiast damy do towarzysztwa i do urządzania spacerów, wycieczek, obstalowywanie obiadów, noszenia szalów, parasolek i torbeczek. Podobne indywidua nazywają tu kawalerami od rzeczy lub do rzeczy stosownie do wrodzonych zdolności.

Co się tyczy mężów, to w tych Krynica najmniej obfituje. Że to nie jest dowodem obojętności i zwolnienia węzłów rodzinnych, świadkiem jest pan Radea Rzepski, a raczej jego mokra fularowa chustna, jest to powiedziałbym raczej dowodem wielkiej wiary w cnotę małżeńską, wielkiego zaufania, którego jednak zbyt nadużywać ani na ciężkie próby wystawiać nie należy, jak się to z dalszego ciągu opowiadania pokaże.

A teraz wróćmy się do pana barona.

Zjechawszy na grunt, gdzie mógł założyć fundamenta pod budynek swej przyszłości, pan baron jako doświadczony rutynista chciał najprzód wymiarkować położenie i przyczaiwszy się w hotelu obserwował najprzód, czy domniemany posag panny Pelagii nie został już przez kogo zaatakowany. Uspokojony w tym względzie począł dalej badać tryb życia tych pań i przekonał się, że te panie prowadzą życie odosobnione, że nie bywają na żadnych koncertach, ani reunionach, ani w teatrze i jedynym celem ich przechadzek Dytlówka, figura Matki boskiej i kaplica. Były to dość pewne wskazówki zdradzające obecność szlachetnych mineralogów, które jednak nie zwracały uwagi innych poszukiwaczy złota. Pan baron postanowił rozpocząć górnicze roboty ostrożnie bez obudzenia czujności współzawodników. Samotny i skromny tryb życia pani radczyni i panny Pelagii nietylko, że mu był na rękę, ale bardziej jeszcze na rękę był jego kieszeni, która wydatków gwałtownego i wystawnego życia nie byłaby w stanie długo ponosić.

(C. d. n.)

Skład chemiczny najcenniejszych szczaw sodowo-solnych zagranicznych.

W jednym funcie = 7680 gr.	Ems		Gleichenberg				Luchaczowicze					Radein	Roisdorf	Salzbrunn		Selters.
Zawiera gran.	Krähbch.	Kesselbrunn	Constantquelle	Johannis	Römerbrunn	Klausenerquelle	Zdrój Wincent.	Zdrój Amanda	Zdrój Jana	Zdrój Luzy	Zdrój kapiel.		Zdrój do picia	Oberbrunn	Mühlbrunn	
Analityk . . .	Fresenius		Schrötter		Hruschau	"	Ferstl					Henn	Bischoff	Fischer		Kastner
Ciepłota . . .	2,36 37.° R.		31,14°	11°R.	16°R.	"	—	—	—	—	—	10,3R	—	6—7	Ri	13½°R
Chlorku potasu	"	"	"	"	"	"	1,795	1,592	2,142	1,618	1,618	"	"	"	"	0,289
h., sodu	7,80	7,77	14,241	4,375	10,370	"	22,537	25,573	27,889	33,479	20,878	5,013	14,91	1,12	0,62	12,228
Jodku sodu	"	"	"	"	"	"	0,132	0,129	0,170	0,182	0,354	"	"	"	"	"
Bromku "	"	"	"	"	"	"	0,255	0,101	0,074	0,089	0,113	"	"	"	"	"
Siarkanu potas.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	0,802	"	"	"	"
" sodowego	0,13	"	0,658	"	0,462	"	"	"	"	"	"	1,807	3,67	3,98	2,61	0,261
Węglanu sodow.	10,68	10,94	19,298	13,518	13,057	"	23,263	36,038	44,216	43,211	24,135	23,535	6,04	8,81	8,09	6,157
" litowego	"	"	"	"	"	0,276	1,009	0,014	0,015	0,013	"	0,061	"	"	"	"
" wapniow.	1,18	1,25	2,728	4,907	1,849	0,460	4,634	4,819	4,895	4,407	4,793	3,775	2,16	2,02	2,12	1,857
" magnezo.	9,99	0,94	3,205	3,866	2,547	0,153	0,422	0,568	0,551	0,512	0,429	2,313	3,06	1,00	1,88	1,697
" barytów.	"	"	"	"	"	"	0,070	0,064	0,049	0,067	"	"	"	"	"	"
" strontyn	"	"	"	"	"	"	0,093	0,115	0, 78	0,120	"	"	"	"	"	"
" żelazow.	0,01	0,10	"	0,185	0,152	0,660	0,111	0,135	0,095	0,183	0,156	"	0,05	0,07	0,04	0,078
" mangan.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Fosforanu sodow.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	0,008	"	"	"	0,277
Kwasu krzemow.	0,37	0,36	0,406	0,359	0,341	"	0,305	0,107	0,414	0,476	0,146	1,267	0,12	0,24	0,30	0,250
Ogółem	21,81	21,71	40,536	27-220	28,730	1,549	54,850	68,52	80,76	84,44	59,73	37,580	19,70	17,23	15,66	28,085
Kwasu węgl. wol.	19,39	16,67	35,5	22,6	?	25,6	50	29	16	2,76	28	52	19	36,6	40	30
	Cali sześć.		Cali sześć.		Cali sześć.		Cali sześć.		Cali sześć.		Cali sześć.		Cali sześć.		Cali sześć.	

Wody szczawnicke porównane ze znakomitszymi szczawami sodowo-solnymi co do składników skutecznych, zwłaszcza kwasu węglowego, węglanu sodowego i chlorku sodu w nich zawartego, dają się uporządkować w następujące szeregi:

Co do ogółu części składowych w jednym funcie wody = 7680 gr. zawartych.

Luchaczowice (Zdrój Luzy)	84, 44.
" (Zdrój Jana)	80, 76.
Zdrój Magdaleny	77, 111.
Luchaczowice (Zdrój Amanda)	77, 52.
Zdrój Józefy	57, 806.
Luchaczowice (Zdrój Wincent.)	54, 850.
Gleichenberg (Zdrój Konstanty.)	40, 236.
Zdrój Szczepana	39, 815.
Zdrój Waleryi	38, 764.
Radein	27, 580.

Roisdorf	29, 70.
Gleichenberg (Zdrój rzymski)	28, 730.
Selters	28, 085.
Gleichenberg Johanissbrunn	27, 220.
Ems Kesselbrunn	21, 70.
" Kraenchen	20, 81.
Salzbrunn Oberbrunn	17, 23.
" Mühlbrunn	15, 66.

Co do węglanu litowego:

Radein	0,061.
Zdrój Waleryi	0,044.
Zdrój Józefy	0,017.
Luchaczowice	
Zdrój Jana	0,014.
(Zdrój Amanda)	0,014.
(Zdrój Luzy)	0,013.
(Zdrój Wincentego)	0,009.

OBRAZKI PODGÓRSKIE.

BABIA GÓRA

w Beskidach.

O Babiej górze wiele bardzo pisano. Najdokładniejszy jednak opis tej ciekawej pod wieloma względami góry, najwyższej z całego łańcucha Karpat zachodnich, Beskidem zwanych, podał p. *Antoni Schneider*, w mało rozpowszechnionem piśmie, wychodzącem we Lwowie pod napisem „Dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej“ r. 1872. Z tej cennej pracy podajemy naszym czytelnikom wyjątki:

Babia Góra, także Baba Góra, Stara baba, pospolicie Babą zwana góra, jest najwyższą z całego łańcucha Karpat zachodnich. Od właściwych Tatrów, oddalona jest o mil 3, a od Krakowa o mil 12. Babia góra była znana i dawniejszym dziejopisom. Ptolomeusz już ją nawet wspomina. Z polskich historyków wspomina ją tylko jeden Długosz, zwiąc ją Babą, i że jest bardzo wysoka. Na jej najwyższym szczycie, podług Kolbenhajera o 5549 stóp wzniesionym nad poziom morza, sterczą ogromne skały i bryły, nadające tej górze podobieństwo do baby zgarbionej, co niezawodnie dało powód do jej nazwy. Jest ona granicznym punktem pomiędzy Galicyą i Węgrami. Cały jej wierzch zajmuje płaszczyna, ze ówierć mili rozległa, a na niej sterczą skały, z których jedna ma nazwę *djabelskiego zamczyska*. O tym zamczysku, krążą pomiędzy tamtejszym ludem różne baśni i podania. Do pospolitszych należy opis: „Iż niegdyś był ogromnym budynkiem, ale został zburzonym przez pioruny i dotąd jeszcze w zwaliska jego biją ciągłe pioruny, przezco niejednen podróżny chronią się przed burzą, stracił życie.“ Przytem do Babiej góry przywiązane se różne powieści i legendy o strachach, o czarownicach, jak w wilię Św. Jana zjeżdżają się na szczyt góry, o ukrytych skarbach, o śpiącym wojsku Św. Jadwigi, które niegdyś powstanie i Polskę oswobodzi. (c. d. n.)

Co do kwasu węglanego wolnego.	Co do węglanu sodowego.	Co do chlorku sodu.
W j o d n y m f u n c i e w o d y = 7 6 8 0 g r a n ó w z a w a r t y c h.		
Radein cali sześć. 52.	Luchaczowice gran. 35,448.	Zdrój Magdal. gran. 35,448.
Luchaczowice (Zdrój Wincentego) 50.	" (zd. Jana) 44,216.	Luchaczowice
Salzbrunn Mühlbr. 40.	" (zd. Luzy) 43,211.	" (Zd. Luzy) 33,479.
Gleichenberg 36, 6.	" (zd. Aman.) 36,038.	" (Zd. Jana) 27,889.
Gleichenberg (Zdrój Konstantyna) 35, 5.	Zdrój Magdaleny 32,428.	" (Zd. Amanda) 25,753.
Zdrój Szczepana 33, 8.	Zdrój Józefy 25,037.	Zdrój Józefy 24,050.
Selters 30.	Radein 23,535.	Luchaczowice
Luchaczowice (Zdrój Amanda) 29.	Luchaczowice (Zdrój Wincentego) 23,263.	(Zd. Wincentego) 23,637.
Zdrój Józefy 28,09.	Gleichenberg (Zdrój Konstan.) 19,298.	Selters 17,228.
Luchaczowice (Zdrój Luzy) 27, 6.	Zdrój Szczepana 16,468.	Zdrój Szczepana 15,102.
Zdrój Magdaleny 22,82.	Zdrój Waleryi 15,535.	Zdrój Waleryi 14, 60.
Gleichenberg (Zdrój Jana) 22, 6.	Gleichenberg (Zd. rzymski) 13,067.	Roisdorf 14, 60.
Zdrój Waleryi 20,39.	Ems Kesselbrunn 10, 94.	Gleichenberg (Zd. Konstant.) 14,241.
Ems Kraenchen 19,36.	" Kraenchen 10, 68.	(Zd. rzymski) 10370.
Roisdorf 19.	Salzbrunn Oberg. 8, 81.	Ems Kesselbrunn 7, 08.
Ems Kesselbrunn 16,67.	" Mühlbrunn 8, 09.	" Kraenchen 7, 08.
Luchaczowice (Zdrój Jana) 16.	Selters 6,157.	Radein 5,013.
	Roisdorf 6, 04.	Gleichenberg (Zdrój Jana) 4,475.
		Salzbrunn Oberbr. 1, 13.
		" Mühlbrunn 0, 62.

KORESPONDENCYE

Z ZAKŁADÓW ZDROJOWYCH.

Karolowe Wary 26 Lipca 1873.

Przez cały tydzień upłyniony panowała piękna pogoda — ciepłota rano od 12 do 14° R. dochodziła w południe do 25° R., deszcz, którego padał w nocy 24go orzeźwił nieco skwarne powietrze.

Ruch kąpielowy w porównaniu z r. 1872.

1872 22/7 było rodzin 10261, osób 14090,
R. 1873 22/7 było rodzin 10195, osób 14015.
Różnica rodzin 66, osób 75.

Ruch Polonii.

- D. 16/7 Kazimierz Jordan, o. d. z. z Galicji.
„ Felicyan Gumkowski, o. d. z. z zaboru rosyj.
„ Demyk Hołyński, o. d. z. z zaboru rosyjskiego.
„ Władysław Wołowski, o. d. z. z Warszawy.
„ Ignacy Cymanowski, naucz. z zaboru prusk.
„ Józef Koźmiński, urzęd. z żoną z Radomia.
„ Julia Paszkowska, obyw. z Radomia.
„ Dr Henryk Jacyna z Kutna.
„ Marya baronowa Heydel, o. d. z. z Lwowa.

- D. 17/7 Artur Piaskowski, o. d. z. z Kongres.
„ Michał Sołtan, o. d. z. z synem i 2 córkami z Podola rosyj.
„ Emilia Nadkiewicz, prywatna z Warszawy.

- D. 18/7 Anna Scholz, o. d. z. z Kongresów.
„ Józefa Balińska,
„ Jan Pawliczyński, o. d. z. z Zaboru rosyjskiego.
„ Tytus Babezyński, prof. z Warszawy.
„ Eustachy Krosnowski, o. d. z. z Kongresówki.
„ Marcin Sulgostowski, mieszczan z Warszawy.

- „ Alojzy Barnocki, o. d. z. z Kongres.
„ Dr Mikołaj Andrzejewski, lekarz wojs. z Zaboru rosyjsk.

- „ M. Czarnowska, o. d. z. Zaboru rosyj.
D. 19/7 Adam hr. Łoś, o. d. z. z Krakowa.
„ Stanisław Potrokowski, o. d. z. z Kongresówki.

- „ Leonard Wężyk z żoną, poseł z Galicji.
„ Aleksander Mrozowski, mieszczan z Kiele z Kongresówki.

- „ Stanisław Trembicki, o. d. z. z Kongresówki.
„ Apolonia Korczyńska, o. d. z. z Zaboru prusk.

- „ Józef Piątkowski, konsyl. apelacyjny ze Lwowa.
„ S. Gajewski, o. d. z. z Podola rosyj.
„ Aleksander hr. Krasicki, o. d. z. z Galicji.

- „ Antoni Kochanowski, o. d. z. z Czeremnowiec.
„ Romuald Sierakowski, oberzysta z żoną z Kongres.

- „ Antoni Ciesielski, agronom z Kongres.
D. 20/7 Władysław Bagiński, maszynista z Warszawy.

- „ Antoni Klebowicz, urzęd. z Warszawy.
„ Wojciech Brochodzki „
„ Władysław Kowalski, o. d. z. z Kongresówki.
„ Izabella Kropiwnicka, żona urzędnika z Warszawy.
„ M. Wesołowski, Rentier z Boston w Ameryce.
„ Celestyna Milzecka o. d. z. z Kongresówki.

- „ Antoni Turski, o. d. z. z Kongres.
„ Marya Selechowska, o. d. z. z córką z Kongres.
„ Józef Michalczewski, urzęd. ze Lwowa.
„ Józef Cyliński, dzierz. z Galicji.
„ Konstanty Kiernicki, mieszczan z Krakowa.

- D. 21/7 Stanisław Junczowicz, agronom z Podola rosyj.

- „ Anna Domaszewska, żona dzierżawca z Kongres.

- „ Ignacy Chełmiński, o. d. z. z Podola rosyj.

- „ Magdalena Bockhan, z synem z Warszawy.

- D. 23/7 Władysław Gruszecki, obyw. z Warszawy.

- „ Rozalia Borakowska, o. d. z. z Kongresówki.

- „ Jadwiga Kochanowska, o. d. z. z Kongresówki.

- „ Konstanty Tabęcki, o. d. z. z Kongresówki.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Źle się dzieje na świecie — czasem to dobrze mieć ludzi wzajemnego rzemiosła na obronę — cisza — emigracja operetki — p. Dobrzański — niewiasta rycerskiego usposobienia — powrót gości kąpielnych.

Dziwnie się plecie, na tym bożym świecie, powiedział Malczewski, a ja mu przyznaję zupełną słuszość. Dziś żyjesz, jutro umierasz; dziś starasz się, trudzisz, zachodzisz, jutro ci i miliony nie pomogą, oto obraz życia ludzkiego. Podobne smutne uwagi, naprowadził mi na myśl szanowny gość azyatycki, nazwiska nie wymieniam, gdyż go wszyscy znacie, który w naszej ukochanej ojczyźnie Galilei, jak długo i szeroko błyszczą nasze łany, tak też długo i szeroko zapanował na czas nieograniczony. Wierząc mi, nie jest on takim złym, jak o nim piszą, owszem jest cichego i pokornego usposobienia. Przychodzi bierze i koniec, wszystko napowrót wraca do porządku, zabłyśnie czasem łza rodziny lub przyjaciela, lecz to nie długo trwa, tylko napis na kamieniu świadczy, że ten człowiek kiedyś egzystował, kochał się, marzył o sławie i dostatkach. Wracając się jeszcze do naszego gościa, to muszę mu przyznać jeszcze raz, że jest bardzo grzecznym, gdyż oprócz tego, że bardzo cicho i bez krzyku zabiera swoje ofiary, do tego czasu nie miał jeszcze odwagi zawitać na rynek krakowski i tylko tuła się po Kaźmierzu, Krowodrzy, Łobzowie, zawdzięczamy to odwadze naszych strzelców, którzy trzymając do nogi broń, tak się

marsowo postawili, że znaczny gość stracił zupełnie odwagę i kto wie, czy go nawet ujrzymy na naszym bruku. Co daj Boże!

W mieście pusto i głucho i pomimo obietnicy w przeszłej kronice, nie wiele będę mógł opowiedzieć o moich współobywatelach i współmieszkańcach grodu podwawelskiego. Rada miejska odpoczywa po trudach, plantacje zupełnie prawie uporządkowane, cyrkumfatory ganci narodowi i prywatni porożjeżdżali się do wód, i na placu zostałem się tylko ja jeden, opuszczone dziecko. Przepraszam, zostałem jeszcze teatr krakowski i choć operetka chce wyemigrować na kilka dni, posiadamy jeszcze poważny dramat i lekką komedię a zatem nie jest tak źle, jakby się wydawało.

W teatrze zbiera laury i pieniądze pan Dobrzański artysta dramatyczny lwowskiego teatru. Pan D. występuje w charakterystycznych rolach, a Sganarello, Horacy, Gavaut, świadczą dostatecznie, że w tym względzie, może się ubiegać o palmę pierwszeństwa z najlepszymi artystami sceny polskiej. Publiczność przyjmuje go bardzo sympatycznie.

Korespondencya jest czasem ostatniem remedium dla dziennikarzy, a zwłaszcza kronikarzy. Przed paru dniami odebrałem list nadzwyczaj ciekawy, a nawet ztąd niedaleko, bo z Granicy. Otóż na owej granicy, mieszka niewiasta wielkiego ducha, która jak druga Iudith chce się poświęcić dla dobra narodu. Otóż ni mniej, ni więcej, tylko chce ogłosić krzyżową wojnę, przeciw wszystkim inowiercom, zalewających pola Galilei i Głodomeryi. Lecz czasy Joanny d'Arc już przeszły bezpowrotnie i ja moją niewiastę musiałem powstrzymać w gorących zapalach, oświadczając jej, że dziś Saraceni nie są już straszni dla Chrystyanizmu, a pod względem innych wyznań, panuje tolerancja religijna. Czy niewiasta była zadowolona, że nie chciałem rozwinąć sztandaru wojowniczego, wątpię bardzo, gdyż nagle urwała ze mną korespondencyę.

Ruch osób jadących do kąpiel, ostatniemi czasy zmniejszył się znacznie, a nawet niektórzy zaczynają już powracać, chociaż teraz jest najpiękniejsza pora do używania kąpeli. We Wrześniu wszyscy już opuszczają kąpiele, i owe miejsca tak gwarne i wesołe podczas letnich miesięcy, zapadną znowu w stan odrętwienia, aż ich dobroczynne promienie letniego słońca napowrót przywołają do życia.

Wydawca

Dr. B. Latostański.

Odpowiedzialny Redaktor

Józef Kostka.

RUCH OSÓB W ZDROJOWISKACH KRAJOWYCH.

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY W TRUSKAWCU.

IV. LISTA GOŚCI ZDROJOWYCH.

przybyłych do Truskawca od 22 do 22 Lipca 1873 r.

348. Szifra Szor, obyw. z służą z Drohobyczy osób 2 u Marcina Olearskiego.

349. Antoni Sychulski, inżynier ze Lwowa osób 1 w Hotelu Nr. 10.

350. Leib Lamborg, listonosz z Drohobyczy osób 1 w Kasarni Nr. 3.

351. Isak Taub, przemysłowiec z żoną i synem z Dolinia osób 3 u Boru.

352. Jakób Goldhammer, kupiec z żoną i córką z Drohobyczy osób 3 w Hotelu Nr. 17.

353. Józef Sternbach, kupiec z żoną, z córką i 2 synami z Drohobyczy osób 6 w Hotelu 14.

354. Mikołaj Szolajski, obywatel ze Lwowa osób 1.

355. Marcin Sufian, obyw. ze służą z Botuszan, Mołdawa, osób 2 w Głównym domu.

Razem 440 osób do 28go Lipca 1873.

Truskawce, dnia 28 Lipca 1873 r.

A. Rieger
lekarz Zakładu.August Wartynski
Inspektor zdrojowy.

Dom Bankowy W. S. WILCZYŃSKI

we Lwowie ulica Sykstuska pod L. 8,
mając stosunki z różnemi bankami, tak w kra-
ju jak i zagranicą, wyrabia pożyczki pod naj-
korzystniejszymi warunkami na dobra, realno-
ści i kamienice.

Zarazem ułatwia kupna i sprzedaż dóbr, realności
i kamienic. (1-6)

Skupuje na własny rachunek wszelkie zboże i przy-
jmuje nań zamówienia.

Poszukuje lasów na sprzedaż na morgi lub sztuki.

D^{ra} E G U I S I E R.

Przyrząd zastosowany do lewatyw, wstrzykiwań, skrapiań Prysznitz, którego chorzy
używać mogą w łóżku bez zmoczenia się i zmiany miejsca, używany bywa powszechnie w szpi-
talach zagranicznych, klinikach itd.

Przyrząd ten sam funkcyonuje, wytrysk jego jest ciągły, regularny i dający się dowolnie
modyfikować. (3-6)

Do nabycia w Krakowie w aptecę *W Redyka* „Pod Barankiem“ na Małym Rynku.

Cierpiący na rupturę dolnych części ciała

znajdują w zupełnie nieszkodliwie działającej maści rupturowej G. Sturzeneggera w Herisau
w Szwajcaryi, zadziwiający środek leczniczy. Cena słoika 3 zhr. 20 cent. w. a. Przed naślado-
waniem, które obliczone jest na omamienie publiczności, stanowczo się ostrzega. Zaden rozbiór
nie może zbadać mojej tajemnicy. Świadcstw i pism dziękczynnych nie przytacza się tutaj, gdyż
tnkowe są licznie wymienione w opisie użycia. Do nabycia tak u samego G. Sturzeneggera, ja-
koteż w następnych składach: w Krakowie u Wiktora Redyka pod Barankiem, we Lwo-
wie u Zygmunta Rückera, aptekarza, w Wiedniu u Józefa Weissa, apteka zum Mohren,
Tuchlaben. (24)

A. B I A S I O N,

optyk w Krakowie

poleca **dokładne okulary** i inne optyczne i fizyczne narzędzia. Papier listowy angielski
z wyborowemi monogramami kolorowanemi. **Karty wizytowe à la minute** i wszelkie ar-
tykuły do pisania, rysowania i malowania.

F. Wakarecy i Spółka

**Specyalny skład koronek, haftów, firanek, towarów białych
i konfekcyi**

we Lwowie
Rynek 36.

w Krakowie
Rynek 28. (2-3)

w Szczawnicy w Holenderce

polecają swój znany z wielkiego doboru magazyn Łaskawym względem Szanownej Publiczności.

WILHELM FENZ

w Krakowie naprzeciw kościoła Św. Wojciecha

poleca swój skład **wszelkich towarów galanterijnych i znaczny zapas:**

Bawelny, Nici, Jedwabiu w różnych gatunkach, jakoteż Kolnierzyków, Kwiatków, Krawatek, Wstążek, Gazy,
Krepy, Tiulów, Blondyn i Illuzyi, Perkali, Muslinów, oraz Pończoch, Skarpetek, i Kaftaników flanelowych
i bawelnianych, Parfumeryj, Pomad, mydeł angielskich i francuskich, prawdziwej wody Koloniskiej itd. itd.

Koncesyonowany Kantor Streczeń

FRANCISZKA MIKULSKIEGO

w Krakowie ulica Floryańska Nr. 325

Mam zaszczyt donieść P. T. Szanownej Publiczności, iż podejmuję się zaw ze dostarczenia usług wszel-
kiej kategorii, poczynawszy od Rządów dóbr, Guwernantek, Bon, Ekonomów, Gospodyń, Kucharzy, Eamerdy-
nerów, Lokal, Kucharek, Pokojowych i t. p.

Posredniczy tak w sprzedaży jak i zakupie dóbr, domów, dworów i t. p. jak również w wyszukiwaniu
dzierżaw, oraz najmie mie zka. Podejmuje się dostawy ludzi, za kontraktami tak do Królestwa Polskiego jak
i do Rosyi.

Przyjmuje do Wizy Paszporta, oraz wyrabia legalizacje wszelkich dokumentów.

Uskutecznia wszelkie komissa trzające się sprzedaży i kupaa wszelkich plodów surowych.

Dziękując Szanownej P. T. Publiczności za doznawane dotąd względy, polecam się nadal tymże. (1-3)

Czcionkami Drukarni L. Paszkowskiego.

EDWARD STEHLIK

W KRAKOWIE

na Wesolej w domu własnym Nr. 22.

uskutecznia

**wszelkie roboty rzeźbiarskie
i kamieniarskie**

tak kościelne jak i budowlane

z kamienia, marmuru, porfiru. granitu itd.

oraz

różne dekorowania ornamentami

faciat domów, salonów, sieni, schodów itd.

**Stawia kaplice, ołtarze, groby familijne,
pomniki itp.**

Dentysta z Berlina

Dłużyński

Ulica Floryańska

L. 364 I piętro

w Krakowie.

DJABEL

pismo satyryczne, ilustrowane,

wychodzi w Krakowie.

Prenumerata kwartalna

Zhr. 1 c. 25.

Piąty rok istnienia.

HANDEL POD FIRMĄ

Józef Riedel

w Krakowie

„POD JASZCZURKAMI“

Poleca skład wyborowych płócien, bielizny sto-
łowej, perkali, pończoch, materyj i wszelkich
przyborów do aparatów kościelnych, jedwabiu
do szycia i haftu, włóczek, bawełny, nici par-
fumeryj, herbaty i innych przedmiotów po ce-
nach przystępnych

 Zamiejscowe polecenia skutecznie od-
wrotną pocztą. (9-18)

Zakład fotograficzny

WALEREGO RZEWUSKIEGO

na Wesolej, ulica Podwale Nr. 27 lit. B.
przy plantacjach naprzeciw Resursy niemieckiej
tuzin fotografii 5 zhr. pół tuzina 3 zhr.

Dla wygody biorących najmniej półtuzina fo-
tografij: „Matryca przechowuje się dwa lata“.

WŁADYSŁAW GLIXELI

JUBILER

w Krakowie przy ulicy Grodzkiej Nr. 53

poleca swój

Magazyn wyrobów

ZŁOTYCH I SREBRNYCH

przyjmuje wszelkie zamówienia i zamiany

oraz kupuje

drogocenne kamienie, złoto i srebro.

Rządca drukarni: Józef Łakociński.